

9 NOVEMBER 2014 – KERKWIJDINGSFEEST VAN DE LATERAANSE BASILIEK

EERSTE LEZING

EZECHIEL 47, 1-2.8-9.12

In die dagen bracht een engel mij naar de ingang van de tempel van de Heer. Daar zag ik onder de drempeel water opwellen en in oostelijke richting stromen; de voorzijde van de tempel ligt immers op het oosten. Het water stroomde eerst zuidwaarts langs de muur en dan langs de zuidkant van het altaar. De engel leidde mij door de noordpoort buitenom naar de oostelijke buitenpoort en rechts daarvan kwam het water weer tevoorschijn.

En de engel zei: „Dit water stroomt door het oostelijk deel van het land naar de Araba, mondt uit in de Zoutzee en maakt het water van de zee gezond. De rivier brengt leven overal waar hij stroomt; het wemelt er van dieren. De zee zit vol vis, want de rivier die erin uitmondt, maakt het water gezond. Overal waar hij stroomt, is volop leven.”

„Aan beide oevers van de rivier groeien allerlei vruchtbomen; hun bladeren verdorren niet en ze zijn nooit zonder vruchten. Elke maand dragen ze vruchten, omdat het water dat ze voedt, uit het heiligdom komt. De vruchten zijn eetbaar en de bladeren hebben geneeskraft.”

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN DE KORINTIERS 3,
9b-11.16-17

Broeders en zusters,

Gij zijt Gods bouwwerk. Naar de mij gegeven genade heb ik als een kundig bouwmeester het fundament gelegd waarop een ander voortbouwt. Maar laat iedereen toezien hoe hij daarop bouwt. Want niemand kan een ander fundament leggen dan wat er reeds ligt, namelijk Jezus Christus.

Gij weet toch dat gij Gods tempel zijt en dat de Geest van God in u woont? Als iemand de tempel van God te gronde richt, zal God hem te gronde richten. Want de tempel van God is heilig en die tempel zijt gij.

EVANGELIE

JOHANNES 2, 13-22

Het paasfeest van de joden was nabij en Jezus ging op naar Jeruzalem. In de tempel trof Hij de verkopers aan van runderen, schapen en duiven en ook de geldwisselaars die daar zaten. Hij maakte van touwen een gesel, dreef ze allemaal uit de tempel, ook de schapen en de runderen; het kleingeld van de wisselaars veegde Hij van de tafels en Hij wierp die omver. En tot de duivenhandelaars zei Hij: „Weg met dit alles! Maakt van het huis van mijn Vader geen markthal!”

Toen herinnerden zich zijn leerlingen dat er geschreven staat: „De ijver voor uw huis zal mij verteren.” De joden richtten zich daarop tot Jezus met de woorden: „Wat voor teken kunt Gij ons laten zien dat Gij dit doen moogt?”

Waarop Jezus hun antwoordde: „Breekt deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem doen herrijzen.”

Maar de joden merkten op: „Zesenveertig jaar is aan deze tempel gebouwd; zult Gij hem dan in drie dagen doen herrijzen?” Jezus echter sprak over de tempel van zijn lichaam.

Toen Hij dan ook verzezen was uit de doden, herinnerden zijn leerlingen zich dat Hij dit gezegd had, en zij geloofden in de Schrift en in het woord dat Jezus gesproken had.

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Jean BASTIAENS —

*Over de geestelijke tempel en
het lichaam van Christus*

VANDAAG WORDEN WE in de Geest naar Rome verplaatst. Rome is voor christenen een belangrijke stad, want daar zijn de graven van Petrus en Paulus te vinden en daar was reeds in de vijftiger jaren van de eerste eeuw een levendige gemeenschap van Jezusvolgelingen ontstaan. In de eerste drie eeuwen van onze jaartelling is het christendom in volle expansie, maar niet zonder vervolging of tegenwerking. Dat verandert wanneer Constantijn de Grote de aanzet geeft om van het christendom de nieuwe ‘staatsgodsdienst’ te maken. De dynamiek en de kracht van het christelijke geloof waren zo groot dat het onweerstaanbaar was geworden, zelfs voor de keizer.

Omstreeks het jaar 324 wordt een grote kerk gebouwd voor de ‘bisschop van Rome’, precies op de plaats waar ook vandaag nog de basiliek van Sint-Jan van Lateranen staat. Het is de hoofdkerk voor de op Rome georiënteerde christenheid. Op zondag 7 april 2013 nam paus Franciscus plechtig ‘bezit’ van de kerk van Sint-Jan, ook wel de basiliek van de Allerheiligste Verlosser genoemd. En verrassend genoeg spreekt paus Franciscus geregeld over zichzelf als ‘de bisschop van Rome’: hij is de eerste onder gelijken.

Wanneer we vandaag dit feest vieren, beseffen we dat elke plaatselijke gemeenschap deel uitmaakt van een wereldkerk. En zowel Petrus als Paulus was er veel aan gelegen dat lokale geloofsgemeenschappen zich nooit zouden opsluiten in zichzelf, maar altijd in verbinding zouden blijven met de Kerk als geheel.

De lezingen van deze zondag gaan over de Kerk als een geestelijk bouwwerk. In de tweede lezing horen we Paulus tegen ons zeggen: „Jullie zijn Gods bouwwerk!” En ook: „Jullie zijn Gods tempel, want de Geest van GOD woont onder jullie.” De Kerk is allereerst een geestelijke realiteit, geen gebouw van stenen, maar een plaats waar GOD kan wonen onder zijn volk. Sinds de verwoesting van de tempel in het jaar 70 na Christus en sinds de komst van Jezus als de messias van Israël, is die inwoning van GOD niet meer aan één plaats gebonden. Overal waar mensen samenkomen, of het nu aan de rand van een rivier is (Handelingen der Apostelen 16, 13) of in een ‘huiskerk’ (Eerste Brief aan de Korintiërs 16, 19) of in een apart daarvoor opgericht gebouw, overal waar mensen de Schriften openen en het brood breken, daar wil GOD aanwezig zijn, daar wordt Jezus’ presentie voelbaar (Lucas 24,32). Zo’n gemeenschap durft Paulus „een tempel van GOD” te noemen, omdat de gelovigen die er samenkomen leven uit de kracht van de Geest.

In de eerste lezing mogen we delen in een visioen van de profeet Ezechiël. Die profeet leeft in een tijd dat de eerste tempel nog maar kort geleden werd verwoest, een ontiegelijk drama. Ezechiël is met een eerste groep van Judeeërs in ballingschap weggevoerd. Ze zijn ontheemd, ontworteld en hebben alle houvast verloren. Juist dan krijgt Ezechiël een visioen over een nieuwe tempel. Wat voor soort tempel is dat? Het is een heilige plaats waar water opborrelt, levend water. Vanuit het hart van de tempel vloeit dat water naar alle zijden om al wat dor en droog en dood is tot leven te brengen. Zelfs de Zoutzee – die niet voor niets Dode Zee wordt genoemd – wordt in het visioen tot leven gebracht, ‘gezond gemaakt’. Het lijkt wel een nieuw scheppingsverhaal: overal waar dit water stroomt, wemelt het van leven en schieten bomen op die rijke vrucht dragen. Maar het visioen roept ook Psalm 1 op: „Wie zich dag en nacht verdiept in de Tora, is als een boom geplant aan stromend water. Op tijd draagt hij vrucht, zijn bladeren verdorren niet. Alles wat hij doet komt tot bloei” (vers 3). Die tempel van levend water is dan ook onlosmakelijk verbonden met de mens die terugkeert naar de Tora als een bron van leven.

In de evangelielezing horen we hoe Jezus voor het paasfeest optrekt naar Jeruzalem. Een menigte van mensen is daar verzameld, ze bereiden zich allemaal voor op het feest der feesten: de gedachtenis aan GOD die de mens en zijn volk voor de vrijheid bestemd heeft. Die vrijheid is nooit voorgoed verworven. Integendeel, iedere nieuwe generatie moet die vrijheid opnieuw ontdekken als een geestelijke ruimte waarin de mens tot echte ontplooiing kan komen. En iedere generatie moet de echte vrijheid leren onderscheiden van valse vormen van vrijheid. Daarom wordt er elk jaar opnieuw Pasen gevierd. En Jezus is erbij. Hij is vol van de gedachte aan GOD die mensen verzamelt en wil omvormen tot echte vrije mensen. Maar Hij stoot op een chaotische toestand van kopers, verkopers en geldwisselaars, die het eens te meer druk hebben vanwege al het volk dat zich komt voorbereiden op het paasfeest. Resoluut drijft Jezus hen allemaal de tempel uit. De heilige plaats van Gods Aanwezigheid is verduisterd. Wanneer het tempelplein leeg is en het volkomen stil is, spreekt Jezus over de nieuwe tempel die zal herrijzen: de tempel van zijn lichaam.

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 10 november: Brief aan Titus 1, 1-9 en Lucas 17, 1-6 • Dinsdag 11 november: Brief aan Titus 2, 1-8.11-14 en Lucas 17, 7-10 • Woensdag 12 november: Brief aan Titus 3, 1-7 en Lucas 17, 11-19 • Donderdag 13 november: Filémon 7-20 en Lucas 17, 20-25 • Vrijdag 14 november: Tweede Brief van Johannes 4-9 en Lucas 17, 26-37 • Zaterdag 15 novem-

ber: Derde Brief van Johannes 5-8 en Lucas 18, 1-8 • Zondag 16 november (Drieëndertigste zondag door het jaar) Spreuken 31, 10-13.19-20.30-31 – Eerste Brief aan de Tessalonicenzen 5, 1-6 – Matteüs 25, 14-30. EUCHARISTIE OP RADIO | 9 november, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit de Leuvense abdij Keizersberg.

EUCHARISTIE OP TV | 9 november, 10 uur, VRT één: vanuit de parochie Sint-Petrus en Paulus in Rumbeke (Roeselare). Met het Koninklijk Sint-Gregoriuskoor onder leiding van Marc Ternest en het Zilverbergkoor onder leiding van Kristof Desmet. De samenzang wordt geleid door Marc Ternest, het orgel bespeeld door Mithra Eenhooge.